

SOBRE L'ADAPTACIÓ TEATRAL DE LA NOVEL·LA DE JORDI COCA

Dies meravellosos

FERRAN AISA

Es amants del teatre tenim a sales com el Nou Tantarantana cites obligades amb l'art dramàtic. L'aposta per la producció i posada en escena de peces de qualitat forma part de la feina d'aquestes sales anomenades *alternatives*. Per citar alguna de les obres més recents cal parlar de l'èxit que han tingut: *¡Ay, Carmela!*, de José S. Sinistera, *Mein Kampf*, de George Tabor, *El malentès*, d'Albert Camus, i *Dies felços*, de Samuel Beckett, que es va representar fins fa poc.

La petita sala del carrer de les Flors ens va sorprendre, en la *rentrée* teatral d'aquest any, amb una peça emotiva que va directe als sentiments i als records de l'espectador. Es tracta de *Dies meravellosos*, una obra basada en la novel·la homònima de Jordi Coca i realitzada per Antonio Morcillo, que es pot veure de nou aquesta primavera perquè la companyia està de gira pels pobles de Catalunya.

L'obra, coproduïda per Tantarantana Teatre, compta amb un quadre d'actors joves que, sota la direcció de Roberto Romei i Antonio Morcillo, fan un treball de gran enteresa professional. *Dies meravellosos* és un cop de puny a la memòria col·lectiva, un toc contra l'oblit i contra l'amnèsia, i és un viatge a la nostra història més recent que, paradoxalment, sembla molt llunyana...

L'obra de Jordi Coca, filtrada pel sedàs d'Antonio Morcillo, esdevé un producte intel·ligent i alhora sensible i carregat de passió. El resultat el tenim en un teatre que avui no és usual, perquè no està de moda, ni és políticament correcte.

Dies meravellosos tracta de la Transició política espanyola però no d'una manera directa, sinó a través de les inquietuds d'uns joves que viuen el pas del temps des d'un grup de teatre que assaja *Final de partida*, de Samuel Beckett.

L'obra adquireix el valor d'un pas-seig per la nostra transició personal mentre es produïen canvis importants

canviaran la història de cadascú. L'obra assoleix, llavors, l'aire solemne de la tragèdia, però també marca l'absurd, la tendresa, la burla i la paròdia en molts del passatges de la representació dramàtica.

El pas del temps es deixa sentir a través de les angoixes, els dubtes i les alegries dels actors que assenyalen amb exactitud el seu tarannà humà:

Jordi Coca, autor de la novel·la en què es basa l'obra de teatre 'Dies meravellosos'

neracionals dels fets històrics que afecten directament les seves vides i ells les omplen amb la por, la tristesa, la ira, la impotència, la ràbia, l'alegria i el desencís. Els sentiments són presents a dalt de l'escenari, i ho són a baix entre el públic, uns perquè per edat han viscut les mateixes situacions que els actors, i altres perquè la història vessa emocions i, sempre, és enriquidora. Actors i públic representem el nostre paper com a navegants solitaris

buscant el nostre destí comú. Però el destí i el futur ens sobrepassen i, aleshores, ens trobem sols, amb les nostres pors i les nostres debilitats. I per això, tal vegada, la solitud ens empeny a reflexionar sobre quan estava tot per fer en aquells "dies meravellosos". El caos d'aquells dies ens fa pensar en l'"anarquia vital" d'una joventut que lluitava per canviar-ho tot. Una joventut que venia del no-res, és a dir, del silenci i de la llarga nit, però que, com en el viatge a Ítaca, pretenia heretar dels avantpassats la saviesa i la rica experiència de l'esperit dels que arribaven caminant des de molt lluny.

En sortir al carrer, sota la tendra nit barcelonina, amb els nostres sentiments a flor de pell, ens adonàvem que aquells dies plens de dubtes i de

dificultats van ser els nostres "dies meravellosos", perquè érem joves i volíem canviar el món. La reflexió encara anava més lluny i acabàvem preguntant-nos: "Què ha estat el que va robar-nos l'esperança?"

PARLEM-NE

Malgrat que els grans cínics finalment han obtingut el vistiplau de l'ONU, que és com dir aquí teniu el món, feu-hi o feu-ne el que us plagui; malgrat que, al voltant nostre, després de tantes manifestacions i rebombori i desgràcia a l'Atlàntic, els integristes han tingut un resultat que ens neguiteja; malgrat tot, hi ha un altre món possible, hi ha d'altres maneres de veure i d'imaginar la convivència, i no hem pas de defallir.

I hi ha també d'altres maneres de dir les coses. Sense anar més lluny, el títol de l'article d'avui és una altra manera de verbalitzar eslògans de moda que fins i tot han sigut insígnies d'algun partit: *Hi ha un altre món* (o una altra democràcia) possible, *Hi ha d'altres maneres de veure les coses*. O bé: *És possible un altre món, una altra democràcia, són possibles altres maneres de fer, de dir i de pensar*. En català aquestes dues estructures són més autèntiques, més genuïnes, si volem donar a l'adjectiu *genuï* un significat que el relaciona amb *engendrar*: 'transmès pels nostres pares, tradicional'. Observin que a l'oració *És possible un altre món* el subjecte és un altre món, i així i tot no va

Hi ha un altre món possible

JOAN SOLÀ

pas anteposat sinó posposat al verb. Aquest fenomen és extraordinàriament viu i natural en català. Una altra llengua podria dir això d'una altra manera: de fet, l'anglès acostuma a posar els subjectes abans del verb, i d'aquesta llengua ens ha vingut l'altra versió d'aquests eslògans, la que vostès han sentit pertot arreu i que jo evito d'escriure.

En efecte, el català distingeix dues menes de situacions: unes que tenen el subjecte actiu i unes altres que el tenen passiu o indiferent a la idea d'activitat. El subjecte actiu de les primeres va normalment anteposat al verb (des d'ara dono el subjecte entre claudàtors): *[En Pere] no diu la veritat*, *[Un escalador català] ha fet l'Everest per la*

cara sud, però *[els escaladors de Tarragona] han abandonat*. En canvi, el de les segones va normalment posposat. Pertanyen a aquest segon tipus certs verbs intransitius de moviment (*arribar, passar, baixar, pujar, entrar, sortir, tornar, venir*) i altres (*caure, comparèixer, desaparèixer, esfumar-se, florir, néixer, morir, ocórrer*). Exemples: *Fa una estona ha pujat [un client nou]*, *Ja ha florit [el roser de l'àvia]*, *Ha caigut [una avioneta]*, *Han mort [quatre persones més]*. Certs verbs poden construir-se amb un subjecte actiu o bé prenent com a subjecte (no actiu) l'objecte semàntic, posposat: *[La llengua] distingeix dues menes de situacions* / *Es distingeixen [dues menes de situacions]; Enguany [l'Ajuntament] construirà dos edificis singulars* /

Enguany es construiran [dos edificis singulars]. Porten també el subjecte posposat els verbs existencials o presentacionals com *bastar, caldre, faltar, quedar, sobrar*: *Aquesta setmana no em queden [hores lliures]*, *Per tan poca cosa no cal [molestar els veïns]*; *Si us sobren [cerveses], me les quedaré jo*. I els verbs o construccions que expressen sensacions o emocions (*agradar, fer por o mal, anar bé o malament, doldre, importar...*): *A mi no m'agraden [les nits sense lluna]*, *Li fa mal [el cap]*, *Em sap greu [haver-t'ho de dir]*. I moltes construccions copulatives: *A Israel i Palestina encara és possible [la convivència]*. Aquest darrer cas és el que avui ens afecta.

El verb *haver-hi* és el més central en tota aquesta qüestió: *Ja no hi ha [xampany] a la nevera*. És el verb que ens serveix per introduir un objecte nou en la conversa. És més natural *Hi ha [nombrosos equips de rescat] que treballen al lloc del sinistre* que no pas *[Nombrosos equips de rescat] treballen al lloc del sinistre*. I això lliga amb el títol d'avui. Vaig sentir aquesta mateixa opinió al professor Joan Sellen, de la Facultat de Traducció i Interpretació de la UAB, i la poden trobar en diversos llocs de la Gcc.